

Лифар Н.Л.¹

Взаємозв'язок дихотомії зовнішнього та внутрішнього з об'єктними відношеннями

¹ Лифар Наталія Леонідівна, старший викладач кафедри практичної психології психологічного факультету Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна

Анотація. У статті здійснено аналіз проблеми об'єктних відношень через філософське поняття "дихотомія", "зовнішнє та внутрішнє". Розкрито філософсько-психологічну сутність понять дихотомії, внутрішнього та зовнішнього. Механізм формування об'єктних відношень представлений як такий, що поєднує зовнішнє та внутрішнє у психіці суб'єкта.

Ключові слова: дихотомія, внутрішнє, зовнішнє, об'єктні відношення, інтеріоризація, екстеріоризація.

Вступ. На сучасному етапі розвитку психологічної науки актуальним є пізнання глибинних механізмів психіки суб'єкта, що детермінують його поведінкову активність. У науковій літературі увага зосереджується на ролі дитинства, близьких та оточуючих у зародженні об'єктних відношень. Феномен об'єктних відношень пов'язується із процесом інтроєкції, ідентифікації, екстеріоризації, інтеріоризації, проєкції, заміщення тощо.

Метою статті є аналіз проблеми об'єктних відношень через філософське поняття "дихотомія", "зовнішнє та внутрішнє". Такий аналіз сприятиме анатомізуванню проблеми об'єктних відношень, зокрема розкриттю механізму їх формування.

Виклад основного матеріалу. У філософському словнику поняття "дихотомія" характеризується як розділення на дві, не обов'язково рівні, частини. Дихотомія (від грецької. *dichotomia*, де *dicha* – на дві частини + *tope* – перетин) – ділення надвоє. [7, с. 243]. У психологічному словнику "дихотомія" окреслено як: "роздвоєння; спосіб розділення єдиного цілого з виділенням двох самостійно значущих складових, частин" [1, с. 114]. Поняття "дихотомія" є близьким до поняття "біфуркація", яке окреслює той же процес в природі, який відбувається спонтанно, мимоволі, без участі свідомості. Це процес динамічного хаосу, спонтанний акт, непередбачуване розділення процесу на дві частини. Зазначається, що при певних ситуаціях навіть незначний психологічний вплив на суб'єкта може призводити до значного ефекту і навпаки, адже точка біфуркації є непередбачуваною [2, с. 321]. Отже, процес біфуркації характерний для критичних моментів загострення протиріч (момент сильних переживань, надзвичайних подій, важливих життєвих виборів), коли психіка організується і дезорганізується, тобто знаходиться в невірноваженому стані. У критичний момент психіка досягає пункту, в якому здатна до біфуркації (роздвоєння), вона повертається до свого попереднього біологічного стану, де була єдність та внутрішня гармонія в середині себе і незрозумілий зовнішній світ. Тільки знання глибинних детермінант поведінки суб'єкта дає можливість розуміння, знаходження тієї критичної точки, в якій і відбулося розділення на внутрішнє та зовнішнє.

Поняття "зовнішнє" та "внутрішнє" у філософії представлено як взаємодоповнювані, нерозривно пов'язані категорії. Зовнішнє вказує на властивості предмету чи об'єкту при взаємодії з іншими предметами чи об'єктами, що знаходяться на поверхні і безпосередньо спостерігається. Зовнішнє пов'язане з явищем і формою предмету, а внутрішнє — з його суттю і вмістом, це визначальний, організуючий, ак-

тивний початок, який безпосередньо не спостерігається. Внутрішнє — це будова самого предмету: його структура, характеристики його елементів і зв'язків між ними. Дані категорії характеризують предмети і явища з точки зору не лише їх зв'язків, будови, але і глибини проникнення в них людського пізнання. Зовнішнє виступає зазвичай більш менш безпосередньо, відразу, як властивості і ознаки предмету, що фіксуються органами чуття людини. Внутрішнє ж складає суть предмету пізнання і зазвичай буває приховано від суб'єкта. Воно може бути виявлене лише за допомогою аналізу, логічних засобів, інформації, що отримується від суб'єкта [2, с. 132]. У філософському словнику стверджується: "оскільки в зовнішніх властивостях речей так чи інакше виявляються їх внутрішні особливості, то в пізнанні внутрішнє, розкривається через зовнішнє" [7, с. 211.]. Отже, внутрішнє та зовнішнє є нерозривно пов'язаним і пізнання одного можливе за рахунок пізнання іншого. Між внутрішнім та зовнішнім є взаємозв'язки усвідомити, які суб'єкт може за рахунок зовнішньої дії.

Проблема дихотомії зовнішнього та внутрішнього та його зв'язок з процесами проєкції та інтроєкції, екстеріоризації та інтеріоризації представлено у роботах М. М. Бахтіна [8], А. В. Зінченко [4], А. Н. Леонтьєва [8], В. Техке [6], Г. Шпета [9], Т. С. Яценко [10] та ін. Дослідники наголошують, що формування зовнішнього та внутрішнього пов'язано з проблемою інтеріоризації та екстеріоризації, тобто є помітним для суб'єкта та водночас прихованим. Зовнішнє та внутрішнє є синергічними, вони являють собою взаємодію різних потенцій та видів енергії в єдиній дії. Тому синергія забезпечує два зустрічні процеси: об'єктивування суб'єктивного і суб'єктивування об'єктивного. Отже, процесу дихотомії властивий універсальний характер вияву у явищах, процесах, предметах оточуючого світу, боротьба та єдність сил, що протидіють одна одній у психіці суб'єкта. Внутрішньому та зовнішньому властивий взаємозв'язок на зразок антиномії, що передбачає єдність цих протилежних інстанцій.

Феномен дихотомії зовнішнього та внутрішнього у психіці суб'єкта та його взаємозв'язок із сприйняттям суб'єкта себе та оточуючого світу окреслено у роботах Ж. Делеза [3], А. Н. Леонтьєва [8], Г. Шпета [9] та ін. Ж. Делез зазначав, що "внутрішнє" формується засобами "подвоєння", тобто "інтеріоризації зовнішнього". Внутрішнє, як таке: "є просто частиною зовнішнього, ніби корабель є вигином моря" [3, с. 24]. Порівнюючи психіку з морем та кораблем він пише: "хвилі, що виникають на кожен момент часу, володіють різними ритмами, варіації яких створюють парадоксальні види суб'єктивування" [3, с. 25]. Таким чином, за Ж. Делезом зовнішнє і внутрішнє в психіці розділене плоскістю, що представляє собою простір їх зіткнення, з'єднання, віддзеркалення,

взаємонакладення. Дослідник зазначав, що сприйняття людиною оточуючої дійсності здійснюється засобом віддзеркалення її внутрішнього світу [3]. Близької позиції дотримується Г. Шпет. Він стверджує, що між зовнішнім та внутрішнім у психіці людини є просторові та часові зазори, які й зумовлюють світосприйняття суб'єкта. З'єднання цих зазорів відбувається на символічному та поведінковому рівні, що поєднує їх в структуру цілого. Ціле включає в себе зовнішнє, і внутрішнє, а неповнота внутрішнього або зовнішнього у плинний момент часу негайно заповнюється, заміщується задля приведення системи до балансу [9]. Г. Шпет твердить: "Внутрішнє породжене і певною мірою автономне від зовнішнього. Лише у єдності вони набувають сили для породження нового, власного зовнішнього" [9, с. 32]. Отже, у контексті аналізу проблеми об'єктних відношень можемо стверджувати, що сприйняття суб'єктом зовнішнього світу є складним процесом, який напряду залежить від минулого життя суб'єкта. Сприйняття суб'єктом світу здійснюється шляхом віддзеркалення, взаємонакладення "внутрішнього" на "зовнішнє" і навпаки подібно до голографічного пристрою. Важливим є наголос на тому, що зовнішнє та внутрішнє має просторові та часові зазори "мости з'єднання", які й дають можливість глибинного пізнання психіки.

Процес розділення зовнішнього та внутрішнього у психіці суб'єкта та формування суб'єктивізму особи розкрито у дослідженні В. Техке. Дослідник наголошував на дихотомії внутрішнього та зовнішнього у психіці суб'єкта зазначаючи, що таке розділення і "творить людину". В. Техке пише: "Психіка новонародженої дитини будується за принципом задоволення, а першим розділенням цього недиференційованого віс্তু є відчуття незадоволення. Дитина з необмеженими очікуваннями абсолютного задоволення від ще не чітко окресленого об'єкта (матері тощо) зіштовхується з тривогою, біллю та незадоволенням. Таким, чином починається процес дихотомії зовнішнього та внутрішнього" [6, с. 123]. Таке розділення за В. Техке зумовлює виникнення "суб'єктивного відчуття суб'єктом себе "живим", воно з'являється і залежить від розділення світу дитини на Власне "Я" і об'єкт. Досвід розділення, життєво важливий для дитини, він базується на репрезентаціях задоволення і не задоволення унаслідок фрустрації. Фрустрації, що зумовлені відчуттям незадоволення, страху дитини, призвели до диференціації на Власне "Я" та об'єкт, вони породжують суб'єктивне відношення до об'єктивного світу [6]. В. Техке наголошує: "Об'єкт, що викликає захоплення або страх його ідеалізовані риси (сила, мужність, слабкість тощо) інтроєктуються в "Я" дитини. Отже, суб'єкт на несвідомому рівні ініціюється потребою у повторному пошуку об'єкта який з часом стає для психіки дитини втраченим" [6, с. 131]. Таким чином, об'єктні відношення формуються під час переживання суб'єктом фрустрації, страху, незадоволення, що й зумовлює суб'єктивне сприйняття світу. Отже, перші відчуття, сприйняття емоційного клімату батьківської діади, є для дитини тим зовнішнім об'єктом, який ідеальний, непогіршений, еталон слідування, що несвідомо формує внутрішнє.

Проблема дихотомії зовнішнього та внутрішнього представлена у роботах А.Н. Леонт'єва, В.П. Запорожця [8]. А.Н. Леонт'єва для пояснення акту формування внутрішнього шляхом зовнішнього світу висунув гіпотезу уподібнення, згідно якої дії суб'єкта уподібнюються властивостям об'єкту [8], що й формує відчуття внутрішньої цілісності. В.П. Запорижець зазначає, коли об'єкт уподібнюється су-

б'єктові, його очікуванням, установкам, еталонам, він як би вивертає всього себе назустріч суб'єкту. Водночас такий об'єкт є для себе світом, бачить лише себе, свої очікування, бажання, страхи. У буденних актах сприйняття суб'єкт, звичайно, бачить не два світи, а один, і цей світ знаходиться на кордоні зовнішнього і внутрішнього, він одночасно об'єктивний і суб'єктивний. Послання внутрішнього та зовнішнього за М. М. Бахтіном це — "позачасове злиття, що утворюється між двома моментами реального часу", тому "Внутрішнє життя суб'єкта не таке вже і особисте, внутрішнє упорядковане та логічне як передбачалось" [див.: 8, с.115-116]. Отже, у контексті аналізу проблеми об'єктних відношень зазначимо, що процес ідентифікації, інтроєкції відіграє ключову роль у формуванні психіки суб'єкта. Процес ідентифікації, злиття суб'єкта з бажаним об'єктом, зумовлює відчуття цілісності суб'єкта, єднання внутрішнього та зовнішнього.

Т.С. Яценко розуміє природу психічного з точки зору універсальних законів і індивідуальної неповторності особистості. Пізнання законів психічного відбувається в залежності з адекватним пізнанням сфер свідомого та несвідомого в їх єдності та автономії. Психічне інтегрує в собі свідомість, що функціонує в єдності із чуттєвим (зовнішнім) світом і, одночасно, несвідоме (внутрішнє), яке відповідає основним законам всесвіту, зокрема: симультанність, тобто злиття в часі і просторі (поза статтю, простором і часом); наявність мимоволі сформованого порядку континууму прояву процесів передсвідомості (при хаотичності імпульсів Ід). Т.С. Яценко, піднімаючи проблему можливості пізнання ідеальних (духовних) реалій психічного в матеріалізованих формах, вказує на надійність і об'єктивність такого пізнання. Дослідниця зазначає, що йдеться про різні функціональні системи: "духовне – матеріальне". Зокрема, про перехід психічних, хоча і неусвідомлюваних реалій, згорнутих в просторово-часових параметрах (симультанних, недиференційованих), в дискретно-наочні форми, шляхом перекодування імпліцитних змістів переводить в ракурсі їх існування у часі та просторі. З точки зору психодинамічної теорії, об'єктні відношення суб'єктивний зразок взаємовідносин, що інтеріоризується суб'єктом у сімейній ситуації під впливом едіпальних притяжінь до об'єктів лібідо (батьків). Т.С. Яценко відзначає: "Досвід роботи з психічно здоровими людьми показує їхню залежність від емоційних вражень дитинства, як і те, що табуйовані (інцестуозні) потяги мають великий вплив на формування спрограмованих настановлень життя" [10, с. 17]. Об'єктні відношення зумовлюються не лише прояв певної риси характеру, інтроєктованої від первинного лібідного об'єкта, а й ситуацію взаємодії в цілому. Об'єктні відношення побуджують до прояву механізму "вимушеного повторення" драматичних ситуацій ("ходіння хибним колом"). Така ситуація стимулюється несвідомим єднанням суб'єкта не лише з об'єктами лібідо, а й з первинною едіпальною ситуацією [10, с. 17]. Таким чином, наголошено на єдності внутрішнього та зовнішнього у психіці суб'єкта. Об'єктні відношення єднають суб'єкта з лібідним об'єктом, шляхом дії механізму вимушеного повторення. Отже, об'єктні відношення відіграють "терапевтичну роль", єднаючи суб'єкта з

лібідним об'єктом шляхом створення нехай ілюзорної, але гармонії.

Вагомий внесок у проблему дихотомії внутрішнього та зовнішнього здійснено А.В. Зінченко. Дослідник наголошує на дихотомії зовнішнього та внутрішнього, окреслюючи її через внутрішній та зовнішній світ людини. Він твердить, що зовнішній світ, будується в середині суб'єкта у феноменальному, символічному полі, яким би тісним та вузьким воно не було. Внутрішній світ, будується на зовні, та не є ізолюваним від внутрішнього. А.В. Зінченко пише: "Межа між цими світами є рухливою, але це ніяк не зачіпає їх об'єктивності. Така об'єктивність може бути істиною або хибною, усвідомленою або несвідомою" [4, с. 23]. Він припускає, що психіка немає замкненої території, а є на межі свого та чужого, інтеріоризованого та недоінтеріоризованого. Образ світу складається з об'єктивності та особистісного витлумачення, але те та інше нероздільне та об'єктивність невиокремлена із потоку сприйняття, витлумачення свідомістю [4]. В.П. Зінченко твердить, що досвід суб'єкта не входить ззовні в середину, не врощується, не ховається у ментальних глибинах, суб'єкт оволодіває ним, хоча й протистоїть йому, адже він є чужим. Дослідник описує формування внутрішнього світу шляхом зовнішнього так: "інтеріоризується не весь зовнішній світ, а його вміст, виражений в перцептивному, образному, емоційному, вербальному, знаково-символічному, концептуальному змісті. Інтеріоризується не елементарна зовнішня форма символу, а його безконечний внутрішній вміст, який "проростає" в суб'єкта поза його бажанням та волею" [4, с. 24]. В.П. Зінченко зазначає, що "немовля, завдяки материнському любовному "вгадуванню", створює собі свій маленький Едем. Він як би по своєму бажанню викликає годування, заколисування, спілкування і тому подібне. Він сам це творить, а потім перемикається на інші перехідні об'єкти, що доставляються йому дорослим, які заміщають, розширюють і збагачують створений ним світ. Але, якщо немає відкриття Раю, то дитя породжує своє маленьке Пекло, яке згодом може стати великим Пеклом для нього та інших" [4, с. 24]. Так, дослідник зазначає, що внутрішнє будується на зовні, а межа між цими світами є рухливою. Психіка за В.П. Зінченко існує на межі свого та чужого, де поза волею суб'єкта із зовнішнього світу інтроєктує "безкінечний", внутрішній зміст символів. Дослідник наголошує на важливості цілісності внутрішнього та зовнішнього у психіці суб'єкта, яке формується у немовлячий період. Здоволення лібідними об'єктами бажань дитини формує її позитивне відношення до навколишнього світу, відчуття цілісності, гармонії. Відчуженість, агресивність неприйняття дитини загострює внутрішню суперечність та посилює відчуття розділення на "Я" та зовнішні об'єкти, які не викликають задоволення.

Близької позиції дотримується М. Кляйн, яка пов'язувала формування у психіці зовнішнього та внутрішнього з актами годування виникнення у немовляти відчуттів заздрості і вдячності. Дослідниця зазначає, всі заміщуючі об'єкти піддаються аналогічному розщепленню, а тому вини-

кає амбівалентне ставлення до цілісного об'єкту та внутрішня суперечливість психіки. Розвиток об'єктних відношень передбачає формування єдиного емоційного ставлення до об'єкта, коли "хороший" і "поганий" об'єкт зливаються, утворюється постійність сприйняття об'єкту та його внутрішнього образу [5]. Е. Еріксон той же феномен пов'язував із виникненням базового відчуття довіри або недовіри до світу. Д. Віннікот зазначаючи, що мало створити дзеркало для зовнішньої реальності і дзеркало — для внутрішньої. Це лише початок безконечного людського завдання: "тримання" внутрішньої і зовнішньої реальності окремими і в той же час взаємопов'язаними і взаємодіючими. У "потенційному просторі" за Д. Віннікотом суб'єкт "вирішує" вічну задачу розділення взаємозв'язаних внутрішньої і зовнішньої реальностей. Яким би не був перехідний об'єкт, він створений дитиною і є первинним актом символізації. На перших порах дитя не створює об'єкт, він користується готовим, створюючи з нього символ, і це відбувається набагато раніше того, як він зрозумів, засвоїв його значення. Д. Віннікот пов'язує механізм формування у психіці зовнішнього та внутрішнього з увлеченням дитини про хороші та погані груди, хорошу і погану матір. В той же час це підготовка до того, що зовнішня (і навіть інколи внутрішня) реальність може бути як "моєю", бажаною, так і "чужою" або чужою мені [5]. Таким чином, дослідники стверджують, що формування зовнішнього та внутрішнього у психіці суб'єкта відбувається у ранньому дитинстві. На початку життя суб'єкта внутрішнє та зовнішнє роз'єднано, але завдяки лібідному об'єкту та дії механізму інтроєкції та проєкції така дихотомія набуває єдності.

Висновки. Таким чином, аналіз проблеми взаємозв'язку дихотомії зовнішнього та внутрішнього з об'єктними відношеннями дозволив констатувати, що феномени є тісно пов'язаними з процесами інтеріоризації, екстеріоризації, проєкції, інтроєкції. Встановлено, що дихотомія внутрішнього та зовнішнього властива психіці суб'єкта, водночас внутрішнє та зовнішнє пов'язані між собою на зразок антиномії, яка передбачає єдність цих протилежних інстанцій. Між зовнішнім та внутрішнім існують взаємозв'язки, які не усвідомлюються суб'єктом, адже формувалися позадосвідним шляхом. Механізм формування об'єктних відношень представлений як такий, що поєднує зовнішнє та внутрішнє. Він пов'язується із віддзеркаленням зовнішнього, взаємонакладенням, голографічністю. Стверджується, що об'єктні відношення формують відчуття внутрішньої цілісності, адже єднають суб'єкта з лібідним об'єктом через механізм вимушеного повторення. Об'єктні відношення формуються на символічному рівні шляхом інтеріоризації внутрішнього змісту символу. Стверджується, що такий зміст символу (об'єктних відношень) для суб'єкта є неусвідомлюваним, адже набувається поза досвідним шляхом. Отже, завдяки об'єктним відношенням з'являється єдність внутрішнього і зовнішнього.

ЛІТЕРАТУРА

(REFERENCES TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Большой психологический словарь / [Сост., общ. ред. Б. Г. Мещерякова, В. П. Зинченко] – С-Пб.: Прайм-Еврознак: Олма – Пресс, 2004. – 672 с.
Bolshoy psihologicheskii slovar [Large psychological dictionary] / Sost., obsch. red. B. G. Mescheryakova, V. P. Zinchenko – S-Pb: Praym-Evroznak: Olma – Press, 2004. – 672 s.

2. Большой энциклопедический словарь / [гл. ред. А. М. Прохоров]. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Большая Рос. Энци.; СПб.: Норинт, 2002. – 1456 с.
Bolshoy entsiklopedicheskii slovar [Large encyclopaedic dictionary] // gl. red. A. M. Prohorov. – 2-e izd., pererab. i dop. – M.: Bolshaya Ros. Ents.; SPb.: Norint, 2002. – 1456 s.

3. Делез Ж. Различие и повторение. — ТОО ТК «Петрополис», 1998.—384с.
Deleuze G. Razlichie i povtorenie [Difference and Repetition]. // - TOO TC "Petropolis", 1998. — 384s.
4. Зинченко В.П. Проблема внешнего и внутреннего и становление образа себя и мира как реализация сознания / В.П. Зинченко // Мир психологии. — 1999. — № 1 — С. 97. — 116
Zinchenko V.P. Problema vneshnego i vnutrennego i stanovlenie obraza sebya i mira kak realizatsiya soznaniya [Problem external and internal and becoming of character itself and the world as realization of consciousness] / V.P. Zinchenko // Mir psihologii. — 1999. — 1 — S. 97. — 116
5. Лейбин В. М. Классический психоанализ: история, теория, практика: учеб.-метод. пособие / Валерий Моисеевич Лейбин. — М.: Моск. психолого-социальный институт; Воронеж: Изд-во НПО «Модек», 2001. — 1056 с. — (Серия «Библиотека психоаналитика»)
Leybin V. M. Klassicheskiy psihoanaliz: istoriya, teoriya, praktika: ucheb.-metod. posobie [Classic psycho-analysis: history, theory, practice] // Valeriy Moiseevich Leybin. — M.: Mosk. psihologo-sotsialnyiy institut; Voronezh: Izd-vo NPO "Modek", 2001. — 1056 s. — (Seriya "Biblioteka psihoanalitika").
6. Тэхкэ В. Психика и ее лечение: психоаналитический подход / В. Тэхке: пер. с англ. — М.: Академический Проект, 2001. — 576 с.
Tehke V. Psihika i ee lechenie: psihoanaliticheskiy podhod [Psyche and her treatment: psychoanalytic approach] // V. Tehke: per. s angl. — M.: Akademicheskii Proekt, 2001. — 576 s.
7. Философский энциклопедический словарь / [под ред. С. С. Аверцева и др.]. — М.: Сов. Энцикл., 1989. — 815 с.
Filosofskiy entsiklopedicheskiy slovar [Philosophical encyclopedic dictionary] // pod red. S. S. Avertseva i dr. — M.: Sov. Entsikl., 1989. — 815s.
8. Шоттер Дж. М. М. Бахтин и Л.С. Выготский: Интериоризация как "феномен границы" / Дж. Шоттер // Вопросы психологии: издается с января 1955 года / Ред. Е. В. Щедрина. — 1996. — №6 ноябрь-декабрь 1996. — С.107–118.
M. M. Bahtin i L.S. Vyigotskiy: interiorizatsiya kak "fenomen granitsyi" / Dzh. Shotter // Voprosyi psihologii: izdaetsya s yanvarya 1955 goda / Red. E.V. Schedrina. — 1996. — 6 noyabr-dekabr 1996. — S.107–118.
9. Шпет Г. Внутренняя форма слова. Этюды и вариации на темы Гумбольдта / Густав Шпет. — Л.: Изд-во ЛГУ. — 2006. — 216 с.
Shpet G. Vnutrennyaya forma slova. Etyudy i variatsii na temy Gumbol'ta [Internal form of word. Etudes and variations on the themes of Gumbol'ta] // Gustav Shpet. — L.: Izd-vo LGU. — 2006. — 216 s.
10. Яценко Т. С. Глубинное познание психики с использованием визуализированной самопрезентации субъекта // Научный часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 12. Психологічні науки. — 2013. — № 29 (53). — С. 17.
Yatsenko T.S. Glybinnoe poznanie psihiki s ispol'zovaniem vizyalizirovannoi samoprezentatsii sub'ekta [The depth cognition of psyche with visualization of subjects self presentation] // Naukovyi chasopus NPU imeni Dragomanova. Seriya № 12. Psihologichni nauky. — 2013. — № 29 (53). — S. 17.

Lyfar N.L. Intercommunication of dichotomy external and internal with objective relations

Abstract. In the article the analysis of problem of objective relations is carried out through a philosophical concept "dichotomy", "external and internal". Philosophical-psychological essence of concepts of internal and external dichotomy is exposed. The mechanism of forming of objective relations is presented as such, that combines external and internal in the psyche of subject.

Keywords: *dichotomy, internal, external, objective relations.*

Лыфар Н.Л. Взаимосвязь дихотомии внешнего и внутреннего с объективными отношениями

Аннотация. В статье осуществлен анализ проблемы объектных отношений через философское понятие "дихотомия", "внешнее и внутреннее". Раскрыта философско-психологическая сущность понятий дихотомии, внутреннего и внешнего. Механизм формирования объектных отношений представлен как таковой, что сочетает внешнее и внутреннее в психике субъекта.

Ключевые слова: *дихотомия, внутреннее, внешнее, объективные отношения*